

ÅLESUND KOMMUNE

RÅDMANNEN

BARNE-, LIKESTILLINGS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET	
Arkivkode:	710
Dato:	26.4.2011
Saksnr:	20110093-064

Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet
postboks 8036 Dep

0030 OSLO

Saksbehandler

Liv Stette

Tlf 70 16 20 13

Deres ref.

Vår ref.

LST/08/1059-97/ F30

Dato:

15.04.2011

HØRINGSSVAR - NY BOSETTINGSORDNING FOR FLYKTNINGER

Ålesund bystyre behandlet saken i møte den 07.04 og gjorde vedtak om å sende følgende uttalelse:

"Innledning:

Ålesund kommune er prinsipielt uenig i at dagens ordning med frivillighet for kommunene skal endres til en ordning som medfører sterkere element av styring og tvang. Forslaget anses for å være et inngrep i prinsippet om kommunal selvråderett. Ikke på noe annet område i lovgivningen har vi tilsvarende prinsipp som flytter myndighet fra kommunestyret og til fylkesmannen. Den foreslåtte bosettingsordningen vil videre medføre en sterk forringelse av det faglige arbeidet som gjøres i forkant av bosetting, og den vil forsure forholdet mellom nabokommuner så vel som forholdet mellom kommunene, KS og Fylkesmannen.

Nærmere om forslaget:

Vi har følgende merknader til de enkelte punkt i ordningen (punktene i kursiv utgjør den foreslåtte ordningen, men er noen steder forkortet, jf høringsnotatet) :

1. *"Nasjonalt utvalg for mottak og bosetting av flyktninger" bestemmer hvor mange flyktninger kommunene skal anmodes om å bosette og fordeler antallet fylkesvis.*
2. *KS i fylket lager forslag til fordeling på kommunene med IMDI som sekretariat.*
3. *Dersom alle kommunene i fylket er enige i fordelingen, gjennomføres bosettingen deretter. Dersom det er uenighet, innkaller Fylkesmannen de kommunene som er blitt anmodet om bosetting disse til møte med formål å bli enige.*
4. *Dersom kommunene ikke blir enige, avgjør Fylkesmannen fordelingen. Fylkesmannen gis da rett til å tilvise flyktninger til kommunene, som plikter å bosette disse.*

Disse fire punktene kommenteres samlet. Dette anses for å være en dramatisk og alvorlig inngripen i den enkelte kommunes selvråderett. Det er prinsipielt uakseptabelt at kommunene selv ikke skal avgjøre om og hvor mange flyktninger som skal bosettes i kommunen det enkelte år, og dette griper rett inn i kommunenes rett til selv å fastlegge aktivitets- og kostnadsnivå ift egne tjenester.

Postadresse: Sentralbord
Postboks 1521 Tlf 70 16 20 00
6025 ÅLESUND Faks 70 16 20 01
postmottak@alesund.kommune.no

Besøksadresse:
Keiser Wilhelmsgate 11
www.alesund.kommune.no

Tlf 70 16 20 00 Bankgiro: 6550.05.05200
Faks 70 16 20 01 Å.K.org.: 942.953.119

Enn videre ser vi ingen grunn til at KS og Fylkesmannen skal overta det arbeidet som IMDI gjør i dag. IMDI har god kjennskap til forholdene i den enkelte kommune, og vet å avveie de nødvendige hensyn og kriterier som muliggjør suksessfull bosetting. Dersom staten tross massiv motstand fra kommunene gjennomfører en ny ordning med flytting av vedtaksmyndighet og økt tvang overfor kommunene, kan dette like godt gjøres ved at IMDI gis vedtaksmyndighet. IMDI har, basert på sine erfaringer og faglige vurderinger, forutsetninger for å gjøre bedre vedtak. Kommunene må i så fall gis både uttalerett i forkant, og klagerett i etterkant. Dette er like prinsipielt forkastelig som det utsendte forslaget, men det vil tross alt ivareta kvaliteten i bosettingsarbeidet på en helt annen måte.

I høringsutkastet presiseres det at kommunene ikke kan stille vilkår for bosettingen. Dette for at forhandlinger med kommunene skal unngås i etterkant av vedtaket om antallet som skal bosettes. Dette uttrykker en total mangel på respekt for de forholdene som bør og må avklares i en kommune i forbindelse med bosetting. Det kan f.eks. være enklere å bosette fra en etnisk gruppe man har bosatt fra før, og syke eller funksjonshemmede flyktninger krever planlegging og tilrettelegging.

Tilgang på boliger er det som vurderes som mest kritisk for bosettingsarbeidet. Videre er det viktig for kommunene å bygge opp kompetanse innen de ulike tjenestene som skal leveres, og å ha nok kapasitet. Dette kan svinge, og kommunene må ha det avgjørende ordet mht når det er gunstig å bosette.

Som merknad til pkt 4 i forslaget, står det i høringsnotatet at fylkesmannen skal stå fritt til å foreta en annen fordeling av flyktningene på kommunene enn det opprinnelige forslaget. Begrunnelsen er at fylkesmannen ut fra sin kunnskap om kommunene skal ha forutsetninger for en slik overprøving. Fylkesmannen kan også ta kontakt med kommuner som opprinnelig ikke er bedt om å bosette. Ålesund kommune stiller seg undrende til dette. Det er IMDI som i dag har denne oversikten og kunnskapen, og derved forutsetninger for å vite noe om den enkelte kommunes evne til å bosette. Fylkesmannen vil måtte bygge opp både kapasitet og kompetanse for å kunne utføre et slikt arbeid på en kvalifisert måte, og vi tror ikke dette vil være effektivt på landsbasis. IMDI er i dag et spesialorgan for bosetting, Fylkesmannen har ingen kompetanse på området.

6. Fylkesmannen skal søke å unngå å bruke tilvisingsretten til kommuner som kan vise til tungtveiende grunner for å kunne bosette flyktninger.

Tungtveiende grunner kan være mangel på boliger eller annet, men her skal begrunnelsen veies opp imot ulempene ved å måtte tilvise flere flyktninger til de andre kommunene i fylket. Dette er et system som spiller på solidaritet mellom kommunene. Det vil koste på naboskapets konto å være den kommunen som sier nei på egne vegne, vel vitende om at belastningen blir overvettet på andre kommuner i regionen. Vi er sterkt imot denne formen for styringsmekanismer.

7. Kommunene skal gis inntil 3 mnd til å forberede seg på å motta flyktningene de skal bosette.

8. Dersom kommunene ikke har skaffet bolig innen 3 mnd, kan integreringstilskuddet bli avkortet i størrelsesorden utgifter til opphold på mottak eller omsorgssenter.

Dette er en halvering av tidsfristen for voksne flyktninger. Det vil være praktisk talt umulig å lykkes hver gang med en så knapp frist. At kommunen da skal straffes økonomisk innebærer et helt nytt regime i styringen av bosettingsarbeidet. Dette gir grunnlaget for oppbygging av en ny type byråkrati som vi tar sterkt avstand fra. I dag blir statens ressurser (gjennom IMDI) tross alt brukt til fornuftig dialog med kommunene om hva som er mulig å få til ut ifra de lokale forutsetningene. Nå skal ressursene bygges opp hos Fylkesmannen, som ikke har kompetanse

på arbeidsfeltet, og fokuset skal flyttes over til tvang, vedtak og sanksjoner. Vi tror at dette vil skade bosettingsarbeidet og medføre både uvilje hos kommunene og fare for negative reaksjoner blant innbyggerne. Økonomisk straff vil gå på bekostning av kommunens egne midler til andre tjenester, og på denne måten straffe alle kommunenes innbyggere.

9. *I de tilfeller der Fylkesmannen har brukt sin tilvisingsrett har flyktningene krav på introduksjonsprogram på linje med de som blir bosatt etter at kommunene er blitt enige om fordelingen. Det samme gjelder tjenester etter annet lovverk.*

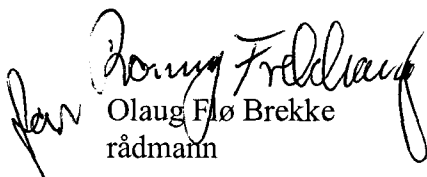
Dette følger naturlig av saken. Men kommunene vil ikke ha midler til å dekke hele introduksjonsprogrammet dersom kommunen er ilagt økonomisk straff for sen bosetting.

Konklusjon:

Ålesund kommune forkaster hele forslaget til ny bosettingsordning med tilhørende lovendringer. Vi anbefaler at kommunene selv fortsatt skal vedta omfanget av sin bosetting, og at bosettingsarbeidet skjer i regi av IMDI som i dag. Staten bør legge opp til rammeavtaler mellom IMDI og bosettingskommunene med faste måltall, og med avtaler om støtte og oppfølging i bosettingsarbeidet. En forutsetning for å lykkes i dette arbeidet er frivillighet, kompetanse, støtte og belønning. Ikke pisk og straff som det legges opp til her. Det utsendte forslaget vil, dersom det gjennomføres, bli starten på et byråkratisk mareritt med forringelse av så vel kvaliteten på bosettingsarbeidet som relasjonene mellom alle impliserte parter.

Ålesund kommune er prinsipielt uenig i at dagens ordning med frivillighet for kommunene skal endres til en ordning som medfører sterkere element av styring og tvang, og ønsker heller å signalisere at vi vil ta vår del av ansvaret.”

Med hilsen

Olaug Flø Brekke
rådmann

Liv Stette
kommunalsjef